

Meeli Parijõgi

Millised olid teie lapsepõlve jõulud?

Alati Võrumaal vanaema juures. Vähemalt sama lumised kui tänavu. Just lumised, valged jõulud on üks minu lapsepõlve eredamaid mälu pilte. Mõistagi meenuvad ka köögi kodune soojus, jõulumehed ja tema kingikoti ootamise ärevus. Kuum ahi, selles küpsetatud jõulupraad ja kook. Pliidiraua karaskid. Verivorstitegu – suur pesukaunitäis maailma parimaid verivorste vanaema korjatud vorstirohuga.

Millised jõulukombed on teie peres?

Kõige olulisem, et pere saab kokku, et kõige armsamad inimesed istuvad ühe laua ümber. Muidugi teeme koos süüa, käime kodukihelkonna kirikus ja kütame sauna. Mina veedan jõulud köögis ja olen sellega õnnelik.

Mis teeb jõuludest need õiged jõulud?

Kodu. Kodu olemine koos lähedastega. Jõulupuu ja päris jõuluvana. Küünlavalgus. Jõulutoidud. Vaikus.

Mis teid jõulude tähistamise juures häirib?

Te ootate, et ma hakkaks kurtma osturalli üle? Oleks küll põhjust, aga – tundkem jõuluajast ikka

rõõmu. Avagem end headele mõtetele, lootusele ja üksteise märkamisele. Mõelgem sellele, et meist igaühe lähedaste või sõprade seas on neid, kellel saame oma kas või väikese tähelepanuga jõuluaja rõõmsamaks muuta.

Milline jõulusalm on teil kõige kauem peas olnud?

"Kui eesel kuulab eesli sõnavõttu, ei muutu kumbki hobuseks seetõttu."

Millisel toidul on jõulumaitse?

Enda valmistatud toidul. Ma teen vanaema retsepti järgi verivorste, metsloomalihast sülti. Piparkookidel ja pähklitel on jõulumekk. Meie pere lemmikkook jõululaual on Jäämõmmi kook ehk muraka-toorjuustukook. Jõululeiva sees on kuivatatud marjad, rosinad, mandlid. Ahjuõunad martsipani ja mee-koorekastmega on tõeline jõululõhna kvintessents.

Kas te jõuluks piparkooke küpsetate?

Jah, ohtralt. Teeme ise taigna ja küpsetame koos perega. Nagu olen märganud, võiksime ka kaks korda rohkem piparkooke küpsetada, ikka saaksid need sama hästi kui kohe otsa. Oleme koos tütrega ka piparkoogimaja valmis meisterdanud. Sel aastal küpsetas Kadri Keiu esimesel advendil päris ise piparkoogid ja kaunistas ära ka.

Kas ise verivorsti olete teinud?

Ja kuidas veel. Ma võin Õpetajate Lehe lugejatele ka retsepti anda.

1 kg Lõuna-Eesti peent odratangu hautada tasasel tulel sõmeraks pudruks. Kuumutada 0,5 l searasva kuumal pannil. Soe rasv segada tangupudru hulka. Kellele meeldib, võib panna ka läbikasvanud sealiha – see peaks olema läbi hakklihamasina aetud.

Lisada soola ja ürte: umbes 3–5 sl majoraani, aed-piprarohu, oreganot, võib panna ka tüümiani, salveid jne.

Hulka segada 1–2 l verd. Veri tuleb segada maha jahtunud pudru sisse, kurnates seda enne läbi peene sõela või marli.

Puder toppida sooltesse, siduda või keerata paraja pikkusega vorstideks, jättes otstesse õhku – ruumi hilisemaks paisumiseks.

Hiljem kuumutada vorste 15 min kuumas vees, kuni värvus läheb tumedamaks.

Jahutada maha. Küpsetada jõulude ajal ahjus või pannil. Nautida pohlasalatiga. Suurepärase salati saab toorestest pohladest ja riivitud õunast.

Milline on kõige vahvam jõulukink, mis teile tehtud on?

Ma saan igal aastal tütre käest midagi tema enda tehtut. Need on kõik kõige vahvamad kingid.

Jõulude ajal tullakse ikka koju. Mida teha, et kodust ei mindaks?

Sageli alguses kodust minnakse, see on elamise ja iseseisvaks saamise lahutamatu osa. Peaasi, et kodu ei unustataks, et koju ikka tagasi tuldaks ja koduseid meeles peetaks.

Mida teha, et Eestis sünniks rohkem lapsi?

Vanematel peab olema kindlustunne. Ja võib-olla vajavad noored ka rohkem positiivset egoismi, et mõista, kes tulevikus – nende endi vananedes – neile toeks ja abiks saab olla.

Kuidas kasvatada laps õnnelikuks inimeseks?

Armastusega. Talle pühendudes, temaga arvestades, teda suunates ja õpetades, et ta hiljem iseseisvalt enda eluga toime tuleks.

Millist vanaemade tarkust laste kasvatamisel ei tasu tänapäevalgi ära unustada?

Töökust. Kodu ja lähedaste kalliks pidamist. Üksteisest hoolimist.

Kas on märgata, et Eesti ühiskond muutub hoolivamaks?

Minu arvates küll. Kui mõtlen paljudele heategevusüritustele, mille toel näiteks mitmed haiglad patsientidele vajalikku raviaparatuuri saavad, siis näen hoolivust. Sama tunnen, kui meenutan võidupüha eelõhtul Pärnus toimunud Carolin Illenzeeri heategevuskontserti, mille teleülekanne ajal annetasid tuhanded inimesed Iraagis ja Afganistanis langenud või raskelt haavata saanud Eesti sõdurite laste ja perede toetuseks.

Kes on Eestis praegu kõige kaitsetumad, kõige nõrgemad?

Üksikvanemad. Väikeste lastega pered, eriti need, kus emal või isal pole tööd. Üksinda elavad pensionärid, kelle pensionist kulub suur osa kodukuludele ja ravimitele.

Millised oleksid väikesed heateod, mida iga Eesti inimene saaks jõulude ajal teha?

Võtta aega olla oma perega. Märgata ja toetada oma lähedasi, ka neid, või eriti neid, kes elavad meist kaugel. Teha kas või pisike annetus heategevuseks. Süüdata küünal neile, kes meie seast lahkunud.

Ja üks väike asi veel: panna lindudele toitu, aga siis arvestada juba ette sellega, et linde tuleb toita talve lõpuni.

Mis teil lõppevale aastale tagasi vaadates meele rõõmsaks teeb?

Et raskustest hoolimata on meie inimesed tublid ja optimistlikud.

Artikkel Õpetajate Lehe [veebilehel](#) .